

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye'de tarımsal üretimin en önemli bileşenlerinden biri olan mevsimlik tarım işçiliği, yapısal sorunlarla boğuşan, sosyal güvenlikten uzak güvencesiz bir istihdam biçimi olarak 2025 yılı itibariyle varlığını sürdürmektedir. Yıllık 1 milyonu aşkın kişinin bu sektör içinde yer aldığı tahmin edilmektedir. Özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu illerinden gelen ailelerin her yıl uzun mesafeler kat ederek batı illerine çalışmaya gitmesi, ekonomik mecburiyetin yanı sıra nesiller arası yoksulluğun da devamına sebep olmaktadır. Bu durum, ülkemizde hem sosyal devlet ilkesi hem de eşit yurttaşlık hakları bakımından derin bir adaletsizliği gözler önüne sermektedir.

Kadın mevsimlik tarım işçileri açısından tablo çok daha vahimdir. Tarlada çalışmanın yanı sıra ev içi bakım ve çocuk yükü de kadınların omzundadır. Kadınlar çoğu zaman hijyenik olmayan, elektriksiz ve sağlıksız çadırlarda yaşamakta, doğum öncesi ve sonrası bakım hizmetlerinden yoksun kalmaktadır. Kadınların doğurganlık oranı genel nüfusun üzerindeyken, gebelik ve anne ölümleri de bu grupta dramatik düzeyde yüksektir. Bu durum temel sağlık hizmetlerine erişimde yaşanan eşitsizliği ve yapısal ihmali de ortaya koymaktadır.

Çocuklar açısından mevsimlik tarım göçü eğitimi yarıda bırakmak anlamına gelmekte; çocuk işçiliği, fiziksel gelişim geriliği, sosyal dışlanma ve kronik yoksulluk gibi zincirleme sorunlara neden olmaktadır. Aileleriyle birlikte göç eden çocuklar çoğunlukla mevsimlik tarım alanlarında çalıştırılmakta, eğitim-öğretim hayatlarından kopmakta ve ciddi güvenlik riskleriyle karşı karşıya kalmaktadır.

İş kazaları da bu istihdam biçiminin bir başka acı yönünü oluşturmaktadır. Sigortasız çalışmanın yaygın olduğu mevsimlik tarım işçiliğinde kaza sonrası tedaviye erişim, hukuki destek, tazminat ve sağlık güvencesi hakları genellikle yok sayılmakta; yaralanmalar ve hatta ölümler istatistiklere dahi yansımamaktadır. Özellikle iş güvenliği önlemlerinin alınmadığı ortamlarda kadın ve çocuk işçilerin maruz kaldığı riskler insan hayatını hiçe sayan uygulamaları gözler önüne sermektedir.

Mevsimlik tarım işçiliğinin yapısal dönüşüm geçirmesi, bu alanda çalışan yurttaşlarımızın sosyal güvenceye kavuşması ve özellikle kadınların ve çocukların yaşam kalitesinin artırılması için çok yönlü bir araştırma yapılması ve gerekli önlemlerin alınarak tüm paydaşlarla bir yol haritası hazırlanması zaruridir. Ayrıca kayıt dışı ekonomiyle birleşerek işçileri hem emek sömürüsüne hem de sosyal dışlanmaya maruz bırakan bu sistemin sürdürülebilirliği mümkün değildir.

Tüm bu bilgiler ışığında mevsimlik tarım işçilerinin demografik, bölgesel ve sektörel dağılımının belirlenmesi, kadın mevsimlik işçilerin doğurganlık, anne sağlığı ve sağlık hizmetlerine erişimi konusunda yaşadığı tüm sorunların tespit edilerek gerekli önlemlerin alınması, mevsimlik göçün çocukların eğitim, gelişim ve güvenliği üzerindeki etkilerinin araştırılması, sigortasız çalışmanın yol açtığı iş kazaları, meslek hastalıkları ve sosyal güvenlik açıkları ile barınma, ulaşım, hijyen ve beslenme koşullarının ilgili tüm paydaşlarla belirlenmesi ve ihtiyaç duyulan stratejilerin hazırlanması, mevzuat eksiklikleri ve sosyal devlet yükümlülüklerinin yerine getirilmesi ve mevsimlik tarım işçilerinin yaşadığı tüm sorunlara yapısal çözümler üretmek ve sürdürülebilir politikalar geliştirmek amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.18.07.2025

Orhan Sümer
Adana mv.

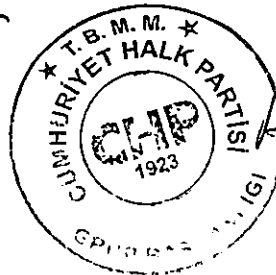
Orhan

Orhan Korumalı
Antalya mv.

S. Kay

Selma Aliye KAUF
Marsa mv.

S. Kay

Op. Dr. Ali KARAÖBA
Uşak Milletvekili

Ömer Fethi GÖRER
Niğde

Aykut KAYA
Antalya mv.

1332. Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
MELİH MERİÇ	GARİANTEP MV.	Meli
Reşat Karapöz	Anayasa Mv.	Reşat
Abdül Timisi Esener	ANKARA	Abdül
Bar. Behroç	Konya	Bar.
Mehmet Gelmaz	HATAY	Mehmet
Murat GAN.	Samsun	Murat
Ali ÖZTUNÇ	K.M.M.	Ali
Nurhan Yankar	İzmir	Nurhan
Ayhan Benet	Aydın	Ayhan
Tahsin Ben	YAGLA	Tahsin
Askin GENÇ	KATMEN	Askin
Tolih Özcan	Düzce	Tolih
İlhami Ben Arç	İzmir	İlhami
Öğleymen Bilbul	Aydın	Öğleymen
Ayça Taşkent	Sakarya	Ayça
Seda Erdem Kılıç	İZMİR	Seda
Adnan BEKER	ANKARA	Adnan
Cemal ENGİNYURT	İSTANBUL	Cemal
Yusuf Taşkın	İzmir	Yusuf
Tahsin OCAKLI	RİZE	Tahsin

